

Правилник о категоризацији заштићених природних добара

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 30/92.

Члан 1.

Овим правилником прописују се поступак и критеријуми за вредновање заштићених природних добара на основу којих се врши њихова категоризација.

Члан 2.

Заштићена природна добра разврставају се у следеће категорије утврђене законом:

- I категорија - природна добра од изузетног значаја;
- II категорија - природна добра од великог значаја;
- III категорија - значајна природна добра.

Члан 3.

Вредновање заштићеног природног добра ради категоризације врши се на основу следећих критеријума:

1) Суштинска својства добра:

- (1) аутентичност и аутохтоност, односно степен изворности;
- (2) репрезентативност, односно степен реликтности, ендемности, јединствености у својој врсти, реткости,
- (3) разноликост, односно богатство природних појава, феномена и процеса;
- (4) интегралност, односно функционално јединство;
- (5) пејзажна атрактивност;
- (6) старост;
- (7) очуваност добра.

2) Функција и значај добра:

- (1) еколошка;
- (2) културно-историјска;
- (3) васпитно-образовна;
- (4) научноистраживачка;
- (5) развојна и др.

3) Угроженост заштићеног природног добра:

Члан 4.

Заштићено природно добро има већу вредност ако је:

- 1) јединствено, ретко у својој врсти или појави или има мању географску распрострањеност,
- 2) типичан представник своје врсте по појави или облику у одређеном простору и времену,
- 3) очувано у смислу изворности.

Члан 5.

У I категорију разврставају се заштићена природна добра која имају једну или више следећих особина од изузетног значаја за Републику:

- 1) аутентичност са становишта фундаменталних природних наука;
- 2) репрезентативност у смислу реликтности, ендемности, јединствености и др. у својој врсти;
- 3) разноликост природних појава и феномена, богатства врста и еколошких процеса;
- 4) интегралност станишта, екосистема, предела, биома, и еколошких процеса;

5) пејсажне вредности у смислу атрактивности са специфичним распоредом екосистема, заједница и врста, естетске, културно-образовне и историјске вредности;

6) угроженост бројног стања, јединки, врста или заједница испод минимума регенерације, рапидно смањење ареала и поремећај екосистема.

Национални паркови и природна добра заштићена по међународним прописима су добра I категорије.

Члан 6.

У II категорију разврставају се заштићена природна добра која имају једну или више следећих особина од великог значаја за Републику:

1) аутентичност са становишта фундаменталних природних наука и примењених биотехничких дисциплина;

2) угроженост, смањење ареала или смањење бројног стања јединки или заједница, поремећај екосистема и др;

3) природни феномен, животну заједницу или станиште врста репрезентативних обележја на нивоу регионално-географских целина;

4) атрактивна пејзажна обележја и културно-историјске вредности;

5) добра од изузетног значаја за очување квалитета животне средине и за очување и регулацију климе.

Члан 7.

У III категорију разврстана су заштићена природна добра која нису разврстана у I и II категорију.

Члан 8.

Утврђене категорије заштићених природних добара, зависно од нових научних знања и стања добра, подлежу ревизији и промени.

Члан 9.

Вредновање и категоризација заштићених природних добара врши се у поступку доношења акта о стављању природног добра под заштиту.

Предлог за категоризацију заштићеног природног добра садржи основне податке о добру, кратак опис добра и образложење предлога за категоризацију.

Члан 10.

У поступку категоризације организација за заштиту природе:

1) припрема документацију и вреднује заштићена природна добра,

2) предлаже категорију заштићених природних добара.

Члан 11.

Природна добра стављена под заштиту до дана ступања на снагу овог правилника, осим добара из члана 5. става 2. сматрају се добрима разврстаним у III категорију док се не спроведе поступак категоризације по овом правилнику.

Организација за заштиту природе утврдиће динамику спровођења категоризације добара из става 1. овог члана у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог правилника, уз претходну сагласност надлежног министарства.

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".